

Lotta Brun, kennel Caravan

Milla Stav Nilsen

Hvorfor valgte du saluki som rase?

Det hele begynte for snart 40 år siden; 1968, og det var vel egentlig ikke jeg personlig som valgte saluki som rase. Mine foreldre skulle kjøpe hund, jeg var bare ni år gammel og vi bodde i Sverige da. Mamma ville ha en rød irsk setter, men faren min ville ha en vakthund som kunne passe på ute på øyen som vi hadde (har) som sommersted i Norge. Han fant fram telefonkatalogen og skulle ringe en schæferkennel, men blingset på radene, slo feil nummer og havnet hos en salukikennel istedet; kennel Ben Huris. Etter at eieren av kennelen hadde fortalt om rasen, så ble foreldrene mine nysgjerrige, så vi dro for å titte, til min (på den tiden) store skrekk – for det var knapt

noe jeg var så redd for da jeg var liten som hunder! Vi så den ene vakre salukien etter den andre hos Ben Huris, de fleste svart grizzle. Mamma spurte om det fantes røde saluki, og det fikk hun positivt svar på. De hadde nettopp paret en av tispene med en rød hannhund; Int Ch Asphodel Arabis som var importert fra England til kennel Mountebanks (Carin LindÉ). Vi dro for å se på ham, og han var nok mer gylden enn rød, men absolutt nydelig. Carin kunne fortelle at Arabis ventet valper om kort tid også hos

kennel El Kelus, der mor til kullet var en dyp rød grizzle tiske. Så noe senere dro vi til Elsbeth Lundberg, hvor foreldrene mine ble helt betatt av den nydelige Ch El Kelus Eilah, og bestilte en rød hannvalp hvis det skulle bli født det. Etter en tid ringte fru Lundberg og kunne fortelle at det var en rød grizzle hann i kullet. Vi ville kalle hunden Asir, og siden det var hennes F-kull ble han registrert som El Kelus Fasir. Asir ble min

beste kompis under oppveksten, og fulgte med meg da jeg flyttet hjemmefra i 1977 – han ble 12 år gammel og svensk og finsk champion.

Hva fikk deg til å begynne med oppdrett?

Asirs oppdretter, fru Lundberg, var en fantastisk eldre dame (jeg mener å huske at hun var mange og 80 da Asir ble født, og hun døde da hun

var langt over 90) – jeg var en del hos henne og hennes "guddatter" Caisa Naeselius i deres leilighet i Stockholm under 70-tallet. De satt på en gullgruve av kunnskaper som de mer enn gjerne delte med meg, og hadde masse gamle spennende bilder. Jeg ble på så måte veldig tidlig fascinert av salukien som rase, og satt oppe halve nettene (till mammas store fortvilelse) og skrev ned stamtavler på hunder som jeg likte, og ble medlem i alle mulige mynde- og salukiklubber. Jeg hadde sett bilder av og likte veldig godt Dax-

Lotta med Asir vinteren 1968-69

Ch Z'bee's Zaniah – BIS Saluki Club of Canada Specialty 2003

lore sine salukier, så vår andre saluki (Lord Nelson, f. 1974) var en sønn av Skylark of Daxlore. Han døde dessverre som ganske ung etter et komplisert benbrudd. Når jeg var 18 år og flyttet hjemmefra skulle jeg endelig få kjøpe meg min egen tisper, og det ble hos Merva Mikkola (da Henttonen) kennel Sahrai i Finland. Merva hadde kombinert El Kelus linjene (via Asirs kull søster) med sine Daxlore-importer. Så gleden var stor da jeg på sensommeren 1977 kunne ta imot den lille creme-fargede tispene "Ziana" N&S Ch Sahrai Gahziana, hun var etter en sønn av Ch Skynymph of Daxlore og moren var Asirs kull søster El Kelus Farissla. Min andre tisper "Hanna" N Ch Sahrai Hannah el Shammar (f. 78) kom fra de samme linjene. Den dag i dag, 30 år senere, ligger disse linjene nært oppi mine stamtavler, for eksempel er Hanna morfarsmor og Ziana mormorsmor til Teefah (Caravan Qatiifah Bint Jabiya) som nettopp har fått et valpekull her nede i Spania.

Når fikk du ditt første kull?

Det var født 1980, far var Asirs eneste sønn Emil og mor var Ziana. Det må vel erkjennes at det var et resultat av ungdommelig uerfarenhet og nostalgi. Kombinasjonen var ikke veldig vel-

lykket, og ble aldri avlet videre på. Men man lærer jo heldigvis underveis, så senere kull har blitt mer fremgangsrike.

Hvilke kvaliteter anser du for å være viktigst i en saluki?

For det aller første er helse, gemytt og rasetype er tre likestilte "must". Men ettersom salukiens rasestandard er relativt "romslig" så gir den, etter at de tre første kravene er oppfylt, rom for mer personlige preferanser, og det er selvfølgelig egenskaper som jeg som oppdretter ser etter og liker mer eller mindre. For meg er helhet og balanse veldig viktig, og jeg ønsker å oppdrette en saluki uten særlige "overdrivelser". Rasestandarder er jo selvfølgelig rasens "oppskrift", og det er min personlige mening

at den må leses med kunnskap om rasens historie og tilbakeblikk på de hundene som vant i ringene på den tiden standarden opprinnelig ble skrevet (1923). Det var jo disse hundene som ble beskrevet og var "mal" for ordene som ble brukt. Siden den tiden har selvfølgelig rasen forandret seg på ulike måter, men for meg er det viktigst å bevare, ikke utvikle.

Hvor viktig er det at de opprinnelige egenskapene til rasen bevares?

Det er veldig viktig, men det har vi dessverre liten mulighet til å kontrollere her i den vestlige verden. I Skandinavia har man aldri kunnet jakte med saluki, og i England har coursing ganske nylig blitt forbudt, men der har en del oppdrettere jevnlig testet sitt oppdrett opp gjennom årene. I Europa er det vel nå kun Spania og Portugal hvor coursing fortsatt er tillatt, samt noen av østblokk-landene, tror jeg. Uansett blir det i så liten grad at man ikke kan si at rasens opprinnelige egenskaper som helhet blir sjekket. I USA er jo open field coursing ganske stort i en del stater, og der er det noen oppdrettere som i mange år har oppdrettet hunder som regelmessig har blitt "testet" på coursing parallelt med framganger i ut-

Multi Ch SBIS Caravan Qaniis Ibn Jiruwan som bor i Russland og ble BIS på en Saluki Spesial med 26 saluki den 10/2-2007, dommer L Adlercreutz, Sverige

stillingsringen. I opprinnelseslandene blir jo hundene noen steder fortsatt brukt til jakt, og på så måte de opprinnelige egenskapene tatt vare på. Man må imidlertid være klar over at "coursing" slik den bedrives her i vesten, og jakt med saluki, er to ulike ting. På coursing gis hunden(e) poeng etter hvordan de driver haren; stil, samarbeid osv. Det er nødvendigvis ikke den hunden som eventuelt dreper haren som "vinner". Det er heller ikke sikkert noen hare blir fanget i det hele tatt. Når det gjelder jakt så er det kun en ting som teller, og det er at hunden kommer tilbake med et nedlagt bytte! Og det er absolutt uinteressant *hvordan*, for den som trener kjøtt på middagsbordet. Lure coursing som vi driver med i blant annet Sverige og Norge er en kjempespinne aktivitet for hund og eier, og som nok delvis tester noen egenskaper, men det er vel mer eller mindre vedtatt at en god Ic-saluki ikke nødvendigvis er en god jaktsaluki, og vice versa.

Hva ser du etter når du velger en avlshund?

Det er mange ting! Dels kortsiktige valg; det vil si hannhunden (hvis det er en hannhund man

ser etter) må i mest mulig grad komplettere tispens svake egenskaper og detaljer. Så må han i neste skritt passe tispens linjemessig. Det er viktig at man vet hvorvidt han kommer fra en linje som er avlet på en slik måte at man kan forvente at han gir hva han ser ut som. Er han linjeavlet og "alle" i slekten ser ut som han selv, så kan man forvente at han vil prege kullet ganske sterkt. Han er en "*what you see is what you get*", og da er det veldig viktig at han virkelig er det man ønsker! Hvis tispens er ganske sterkt linjeavlet og typemessig det jeg ønsker å bevare, så ser jeg etter en hannhund som kompletterer hennes svake detaljer, men som er i mindre grad linjeavlet, slik at man kan håpe at tispens type vil slå igjennom hos valpene. Uansett vet man aldri før etterpå hvorvidt det var et klokt valg eller ikke, og det er jo det som gjør det hele så spennende. Man må hele tiden være åpen for å lære nytt, og dess mer man lærer, dess mer skjønner man hvor lite man egentlig vet! Så det er viktig å lære mest mulig – man skal helst ha sett flest mulig av hundene i stamtavlene i virkeligheten, ikke bare på vakre bilder på Internett. Personlig liker jeg å ikke bruke hunde-

ne for tidlig i avl, for på så måte har man hatt mulighet å se individet pluss eventuelle søsken bli godt voksne og fått en ide om blant annet helse, gemytt og utseende. En saluki utvikles ofte ganske sent og er ikke helt ferdig før ved fem års alder eller mer, og en godt voksen tisper er ofte en bedre og tryggere mor enn en helt ung tisper.

Ch SBIS Mystery's Ain't Misbehavin' CC JC - BIS Saluki Club of Greater San Francisco 1999

N Ch Caravan Candy Dream

Hvor mange kull har dere hatt?

Vi har hatt 25 kull inklusiv dette aller siste (Z-kullet). Det blir 25 kull på 27 år, det vil si litt mindre en ett kull per år.

Hva er fremtidsplaner og forventninger til oppdrettet deres?

Framtidsplaner mangler det ikke på! Jeg er alltid mange generasjoner fram i tankene. Det er også mange unge Caravan-hunder som holder på å vokse til, og som det skal bli veldig spennende å følge opp i årene som kommer. Enda en spennende ting er jo å se hvordan det lar seg gjøre å fortsette med oppdrett fra Spania etter flyttingen ned hit. Vårt første kull her nede er i skrivende stund nettopp født, så vi finner nok snart ut av det. Heldigvis har vi en del gamle og kjente interessenter i Sverige, Norge og andre deler av

N Ch Caravan Easterly Rose. Foto: L. Frisen

verden, slik at vi kanskje ikke trenger å gi oss ut på det spanske markedet riktig enda. Kan være godt å bli litt kjent her først.

Hvordan valgte du kennelnavn?

Jeg ville ha et navn som var forståelig og passet bra på ulike språk, men som samtidig hadde en liten klang av det arabiske, og en karavane i ørkenen har jo det. Dessuten var mine stamtisper fra kennel Sahrai, og en caravan sarai (*serai*) ble jeg fortalt er blant annet en leder av en karavane, så da synes jeg det passet ganske bra. I Norge har det dessuten gitt rom for en spøk i ny og ne; Erik Kalland f eks gjorde i sin tid den frie oversettelsen "Campingvognens kennel".

Beskriv din idealsaluki.

Noe er allerede beskrevet tidligere. Jeg kan vel tillegge at jeg har sett en del "idealsalukier"

Sahrai Hanna-el-Shamar

opp gjennom årene, enda om den helt perfekte fortsatt er å streve etter. Alle, også de aller beste, har en eller flere ting man kunne ønske var bedre eller på en annen måte. Noen er sikkert husket med en god klype nostalgi, men Asphodel Arabis gjorde et meget sterkt inntrykk på meg, så også hans sønner i El Kelus D-kull, blant annet El Kelus Dohab, og hans sønn Ch Sadruk del Flamante i Finland. Kennel Daxlore's Wild- og Skykull inneholder mange hunder som jeg likte veldig godt. Mange av mine vinnere på store rasespesialer er også nært opp til et slags ideal. Hvis jeg skal velge et par fra eget oppdrett så faller nok valget på Ch Caravan Easterly Rose som ble årets saluki og årets mynde en gang på slutten av 80-tallet, Ch Caravan Candy Dream og SBIS MULTI CH Caravan Qaniis ibn Jiruwan som nærmest mine idealer, men det er selvfølgelig mange, mange flere som jeg liker og har likt veldig godt, hver og en på sin måte.

Når startet du som dommer på saluki?

Jeg fikk min autorisasjon for saluki 1992, det vil si for 15 år siden.

Hvilket ansvar synes du en dommer har for rasens utvikling?

Hvis man antar at avlen av saluki baseres på hvilke hunder som vinner i ringene, så har dom-

merer selvfølgelig et meget stort ansvar. Hvis enkelte feil hos hundene generelt ikke blir tatt hensyn til av dommeren, så kan jo det oppfattes av oppdretterne slik at det ikke trengs å jobbes med. På samme måte kan kanskje enkelte "trender" komme og gå ettersom det premieres eller ikke i ringen. Men saluki-verdenen er stor, og mange oppdrettere av rasen har nok ganske sterke meninger om hva de vil og hvorfor, slik at salukien nok ikke er like sterkt utsatt som mange andre raser. I alle fall har jeg sett et mangfold av ulike typer (både gamle og mer moderne) saluki ulike steder rundt om i verden

Ch Sahrai Gahziana

Hva har vært ditt største oppdrag som dommer?

Før meg er alle oppdrag like "store" men det er alltid ekstra spennende med de store rase spesialene, slik som i Finland 1998, San Francisco 1999, Canada 2003 og Wales 2004.

Hvordan vil du beskrive norske salukiers utvikling sett i forhold til resten av verden?

Først må man kanskje definere hva "norske salukier" er? Er det salukier fra andre land som eies i Norge, eller er det salukier som i flere generasjoner er avlet frem i Norge basert på igjen norskfødte linjer? Flesteparten av salukier i Norge er jo fra andre land, eller har foreldre fra et annet land, så på den måten følger rasens utvikling i sterk grad utviklingen i andre land, kanskje fremst i Sverige. ■